

Fed haalt bazooka boven tegen corona

De Amerikaanse centrale bank (Fed) verlaagt de rente naar nul en pompt 700 miljard dollar extra in de economie om de impact van het coronavirus te milderen. Beleggers zijn niet onder de indruk.

WOUTER VERVENNE
EN KURT VAN STEELAND

Voor de derde keer in minder dan twee weken heeft de Fed fors ingegrepen. In een van zijn meest dramatische aankondigingen ooit verlaagde de Fed zondagavond de rente met een vol procentpunt, naar o tot 0,25 procent. De facto nul, zoals van eind 2008 tot eind 2015. De daaropvolgende drie jaar voerde de Fed negen renteverhogingen door. Die zijn allemaal - inclusief de knip van 50 basispunten twee weken eerder - in een rotvaart teruggedraaid.

De economische toestand is zeer ernstig door de wereldwijde gezondheids crisis en de drastische maatregelen om de verspreiding van het coronavirus in te dammen. 'De uitbraak van het coronavirus heeft gemeenschappen zwaar getroffen en de economische activiteit in veel landen, waaronder de Verenigde Staten, zwaar verstoord', zegt de Fed. De rente moet op het huidige bijna-nulniveau blijven, zegt de centrale bank, tot 'duidelijk is dat de economie de moeilijke periode doormaakt'.

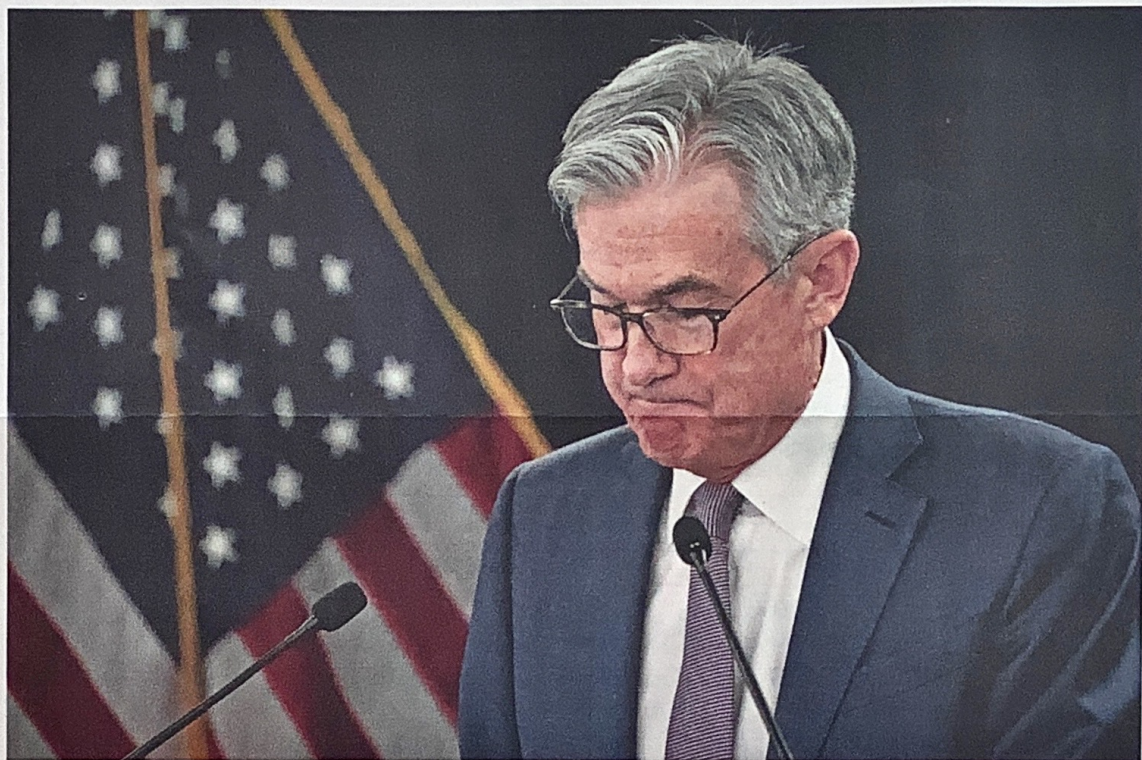
Naast de renteknip komt de centrale bank met een drastisch opkoopprogramma van schulden: de centrale bank gaat voor minstens 500 miljard dollar Amerikaanse staatsobligaties en voor minstens 200 miljard dollar aan herverpakte hypotheeklen opkopen. De centrale bank wil verzekeren dat de overheid, de ondernemingen en de gezinnen (nood)kredieten kunnen opnemen tegen lage rente.

De Fed pompt met andere woorden minstens 700 miljard dollar extra in de markt. 'De Fed is bereid alle beschikbare middelen in te zetten om te verzekeren dat krediet naar bedrijven en gezinnen blijft vloeien', klinkt het.

De voorbije weken was er onrust over de goede werking van de grootste en belangrijkste obligatiemarkt ter wereld, die voor Amerikaans overheidspapier (Treasures), onder meer omdat veel bedrijven en beleggers cash begonnen te hamsteren. Daarom kondigde de Fed vorige week aan op korte termijn 1.500 miljard dollar in de geldmarkt te pompen.

De dollarschaarste stopt - net als het virus - niet aan de landsgrenzen. Daarom zet de Fed voor het eerst sinds de financiële crisis een liquiditeitsprogramma op het getouw met zijn belangrijkste tegenhangers wereldwijd: de Europese Centrale Bank (ECB), de Bank of England en de Japanse, Zwitserse en Canadese centrale banken.

De centrale banken hebben onderling afgesproken dat ze vanaf

De bazooka van de Fed, met voorzitter Jerome Powell, leidde maandag niet tot een herstel van de aandelenmarkten. © BLOOMBERG

Zelfs tijdens de financiële crisis van 2008 heeft de centrale bank nooit in één keer de rente met een vol procentpunt verlaagd.

maandag elk in speciale en uitzonderlijk goedkope veilingen van dollars op 84 dagen gaan voorzien. Dat goedkope geld met een lange looptijd (de gebruikelijke veilingen hebben een looptijd van één week) moet ertoe leiden dat het financiële raderwerk wereldwijd goed blijft draaien en dat de vele dollarschuldenaars in de wereld voldoende 'greenbacks' blijven vinden om die schulden ge(her)financierd te krijgen.

Het valt op dat de Fed zeer krachtig optreedt. Zelfs tijdens de financiële crisis van 2008 heeft de centrale bank nooit in één keer de rente met een vol procentpunt verlaagd. Bovendien heeft ze de jongste weken drie keer tussen geplande vergaderingen over het monetair beleid door ingrijpende maatregelen aangekondigd. De aankoop van langlopende staatsobligaties, hypotheeklen en kortlopend overheidspapier zal het balanstotaal van de Fed doen

stijgen naar een recordhoogte.

De beleidsmakers moeten voorkomen dat de onvermijdelijke recessie evolueert naar een depressie. 'De actie van de Fed komt neer op whatever it takes', signaleert Joachim Fels, de invloedrijke hoofddeconoom van de vermogensbeheerder Pimco. 'De monetair en budgettaire beleidsmakers moeten alle instrumenten inzetten om te voorkomen dat de onvermijdelijke recessie evolueert naar een depressie en dat de correctie op de financiële markten een meltdown wordt.' Met 'whatever it takes' verwijst Fels naar de uitspraak van ex-ECB-voorzitter Mario Draghi in juli 2012. Draghi beloofde toen dat hij al het nodige zou doen om de euro te beschermen.

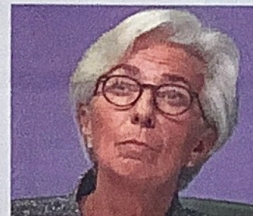
De maatregelen die de Europese Centrale Bank (ECB) vorige week aankondigde, zijn veel minder ingrijpend dan die van de Fed. De ECB knipte niet in de rente en gaf de banken extra zuurstof, maar pompt slechts 120 miljard euro extra in de markten.

De bazooka van de Fed leidde maandag niet tot een herstel van de aandelenmarkten. Analisten zien daarvoor twee redenen. In de eerste plaats kan de actie van de Fed wijzen op een paniecreactie die aangeeft dat de economische toestand slechter is dan de meeste waarnemers denken. Bovendien hebben de extra quarantainemaatregelen van de voorbije dagen de groei- en winstvooruitzichten voor de komende kwartalen nog meer verslechtert.

LAGARDE EXCUSEERT ZICH VOOR COMMUNICATIEBLUNDER

Christine Lagarde, de voorzitter van de Europese Centrale Bank, heeft zich tegenover haar collega's in de bestuursraad verontschuldigd voor haar communicatie-uitschuiver donderdag. Ze zei toen tijdens de persconferentie na de rentevergadering dat het niet de taak van de ECB is de spreads (renteverschillen) tussen de eurolidstaten te verkleinen. Het rendement op Italiaans staatspapier schoot daarop het snelst in tien jaar naar omhoog, net op een moment dat de Italiaanse economie kreunt onder de drastische coronamaatregelen.

Lagarde excuseerde zich bij de start van een conferencecall vrijdag, schreef de Britse zakenkrant Financial Times maandag. 'Ze verloor haar concentratie. Het was haar eerste grote beleidsbeslissing en het was een erg complexe situatie', reageerde een ECB-bestuurslid, dat oordeelt dat Lagarde nog altijd

© EPA

de juiste persoon is om de centrale bank te leiden.

De krant signaleert dat Lagarde in een vorig leven als Franse minister van Financiën al snel de bijnaam 'Madame la Gaffe' (Mevrouw Blunder, red.) kreeg door haar soms onbedachtzame communicatiestijl. Meteen na de persconferentie deed Lagarde al aan 'damage control' door in een tv-interview te zeggen dat ze alles zou doen om 'een fragmentatie in een moeilijk moment voor de eurozone' tegen te gaan.